

Účetnictví

Daně

Právo

**Dotace a investiční
pobídky**

dReport: Únor 2022

Zalistujte si v pravidelném přehledu daňových, právních a účetních novinek, získajte nové informace z oblasti dotací a investičních pobídek.

Daně

**Dotace a investiční
pobídky**

dReport: Únor 2022

Zalistujte si v pravidelném přehledu novinek z daní, dotací a investičních pobídek.

Kde se chybuje při přípravě přiznání k dani z příjmů právnických osob?

S blížícími se termíny pro podání přiznání k dani z příjmů právnických osob přinášíme shrnutí několika oblastí, které mohou v praxi činit komplikace. Ostatně i u termínů pro podání daňových přiznání jsme především v loňském roce v důsledku zákonných změn a podpůrných opatření Ministerstva financí v souvislosti s pandemií zaznamenali nemalé zmatky.

Vybrané oblasti budou více do hloubky diskutovány v rámci technického webcastu, který proběhne již 1. března a na který se můžete přihlásit prostřednictvím [tohoto odkazu](#).

Opravné položky k pohledávkám a odpisy pohledávek jsou často diskutovanou situací. Je možné k rozvahovému dni provést rozpuštění zákonné opravné položky k pohledávce a odepsat pohledávku do daňově uznatelných nákladů v případě, že se pohledávka v průběhu roku promlčela? Současná textace zákona o daních z příjmů („ZDP“) tuto možnost neumožňuje a daňová uznatelnost tohoto nákladu by mohla být v případě daňové kontroly správcem daně zpochybněna.

Pro správné uplatnění v souladu se ZDP je nutné mít interně nastavený systém, který vám umožní odepsat pohledávku a rozpustit daňovou opravnou položku ještě před samotným promlčením pohledávky.

Pronájem vs. leasing včetně problematiky technického zhodnocení řeší společnosti nejen při změně kancelářských/výrobních prostor. Daňové konsekvence ukončení nájemní smlouvy mohou výrazně prodražit mnohdy ne příliš daňově komplikovanou situaci (např. stěhování do nových prostor, ukončení nájemní smlouvy, uplynutí doby, na kterou byla nájemní smlouva uzavřena, atd.). Již při uzavírání nájemní smlouvy, kdy na pronajatých prostorech bude probíhat technické zhodnocení a vy jako nájemce budete mít právo ho odepisovat, vyžaduje situace vedle právního ošetření též nezbytný daňový rozbor problematiky.

V případě, že např. jako nájemce ukončíte nájemní smlouvu, technické zhodnocení neodstraníte a od pronajímatele nedostanete žádnou náhradu za vynaložené výdaje, neodepsaná část technického zhodnocení se nenávratně stane daňově neuznatelným nákladem. Je tedy nutné mít na paměti daňové dopady, které mohou nastat až celou řadu let po uzavření smlouvy, již v době jejího uzavírání. Právně může být smlouva bezchybná, pokud se ale opomněly daňové dopady, negativně to může postihnout jak nájemce, tak samotného pronajímatele, pro kterého se může neodepsaná část technického zhodnocení stát např. zdanitelným příjmem.

Držba podílu v dceřiné společnosti má své daňové dopady při vyplaceném podílu na zisku dceřinou společností. Kde se často chybuje, je situace souvisejících nákladů. V návaznosti na ZDP je nutné veškeré přímé náklady související s držbou podílu v dceřiné společnosti ošetřit jako daňově neuznatelné a v případě nepřímých nákladů musí být možné prokázat, že jsou nižší než 5 % vyplacené dividendy nebo právě hodnotu ve výši 5 % vyplacené dividendy ošetřit jako daňově neuznatelný náklad. Podle judikatury je nutné vnímat okolnosti nepřímých nákladů v širším kontextu a být obezřetní, pokud předpokládáte jejich nulovou výši, jelikož se snadno můžete dostat do důkazní nouze a čelit doměření nepřímých nákladů podle výše uvedené fikce 5 % vyplacené dividendy, a to včetně souvisejících sankcí.

Kombinace položek snižujících základ daně a daňovou povinnost může ve vaší společnosti činit přiznání výrazně komplexnější a komplikovanější. V případě kombinace např. odčitatelné položky od základu daně (odpočet na výzkum a vývoj, odpočet na podporu odborného vzdělávání, daňová ztráta), poskytnutých bezúplatných plnění (dary), slev (např. z titulu investiční pobídky nebo zaměstnávání zdravotně tělesně postižených) či např. zápočtu daně zaplacené v zahraničí je velmi důležité věnovat pozornost pravidlům jejich uplatnění a vzájemné provázanosti příslušných ustanovení. Jelikož např. dary nelze přenášet do dalších let, a nabízí se tak automaticky jejich upřednostnění v rámci snižování základu daně před kupříkladu odčitatelnou položkou (která je za splnění daných podmínek přenositelná do dalších let), takovýto přístup by byl chybou.

Převodní ceny (ceny mezi spojenými osobami) vytváří otázky např. pro situace poskytování podpůrných služeb mateřskou společností dceřiné společnosti. Jak ukazuje judikatura, i když poplatník (dceřiná společnost) disponoval celou řadou podkladů prokazujících poskytnutí služeb (prezentace, telefonické konference atd.), správce daně zpochybnil nárok na daňovou uznatelnost těchto služeb. Poplatník totiž podle soudu neprokázal, jakou částkou se konkrétní služba podílela na celkové částce faktury. Podmínkou pro daňovou uznatelnost těchto situací je podle soudu jednoznačná konkretizace vynaloženého výdaje na straně jedné a jeho spojení s přesně specifikovaným poskytnutím služby na straně druhé.

S tímto tématem souvisí zásadní podmínky prokázání tzv. „substance“ a „benefit“ testů, tj. že byla např. služba skutečně poskytnuta a že z poskytnuté služby vyplynul pro přijímající společnost prospěch. Společnosti tak často mají zpracovanou dokumentaci k převodním cenám, ale dnešní kontroly již jdou daleko za ni samotnou a vyžadují k prokázání správně nastavených převodních cen daleko více pravidel.

Příloha transakcí se spojenými osobami byla některými poplatníky roky považována za povinnou přílohu daňového přiznání, na kterou se správce daně ani nepodívá. Ukazuje se, že opak je pravdou. Vzájemné provázanosti, které lze dovodit z přílohy oproti údajům v přiznání nebo výkazech, mohou snadno vést k zahájení daňové kontroly nebo minimálně postupu k odstranění pochybností. Především sekce přílohy, které by mohly vyvolat dojem podhodnocených výnosů v daňovém přiznání, vyžadují vaši zvýšenou pozornost.

Zveřejnění účetní závěrky prostřednictvím podání u správce daně z příjmů představuje další krok státní správy k digitalizaci daní a ke snížení duplicity při odevzdávání stejných formulářů více orgánům veřejné moci. Poplatník tak splní svoji povinnost zveřejnit účetní závěrku okamžikem, kdy dojde k podání daňového přiznání u správce daně. S touto změnou souvisí i změna formuláře daňového přiznání. Povinnost zveřejnění účetní závěrky je zakotvena v legislativě již dlouhé roky, velké množství poplatníků navzdory hrozícím vysokým sankcím tuto povinnost nedodrží.

Dary a sponzoring mají rozdílný režim daňového posouzení, přesto jejich rozlišení může v praxi činit komplikace. Pokud se rozhodnete cokoli darovat, je v případě daňové kontroly vaší povinností ustát důkazní břemeno. Pokud jste např. na dětském dnu rozdávali vzorky nebo propagační předměty vaší společnosti, určitě se vám bude hodit mj. fotodokumentace z akce prokazující, že si dané předměty neodnesli např. vaši zaměstnanci (zde by byl daňový režim opět jiný).

Rozhodnete-li se vaše prodeje marketingově podpořit třeba reklamou v televizi a pořízení splní podmínky pro zařazení investice do dlouhodobého nehmotného majetku, bylo by chybou účtovat o daném nákladu jednorázově. Pořizovací cenu dostanete do nákladů až prostřednictvím daňových odpisů.

Auditní úpravy (adjustmenty) po uzavření účetnictví jsou něčím, s čím se setkává celá řada společností při následné přípravě daňového přiznání. Jejich zohlednění v přiznání a přehled o nich z roku na rok může způsobit účetní a daňové nepřijemnosti, ale i nemalé daňové doměrky.

Otázkám, co je **předmětem srážkové daně nebo co vytváří povinnost hlášení či oznámení**, nebývá v rámci přiznání věnována dostatečná pozornost. Snadno se pak opomenou povinnosti srážet daň a podávat příslušná oznámení o příjmech plynoucích do zahraničí / hlášení plátce o dani z příjmů vybírané srážkou, a to včetně ne vždy jasných termínů pro jednotlivá podání.

S přípravou přiznání k dani z příjmů právnických osob pomáhá klientům Deloitte speciálně vyvinutá aplikace Tax Navigátor. [Přečtěte si](#) bližší informace o této aplikaci, a pokud budete mít jakékoliv dotazy, neváhejte se nám ozvat.

Jakub Vrkoč
jvrkoc@deloittece.com

Aktualizace Směrnice OECD o převodních cenách

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (angl. „OECD“) publikovala dne 20. ledna 2022 novou verzi Směrnice OECD o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy („Směrnice“).

Oproti poslední verzi Směrnice z roku 2017 obsahuje nová verze Směrnice z ledna 2022 zrevidovaná doporučení týkající se následujících oblastí:

- V části III, **Kapitoly II** Směrnice byla doplněna doporučení týkající se **aplikace metody rozdělení zisku** (angl. *profit split method*), která byla schválena v roce 2018. Doplněna byla taktéž Příloha III ke Kapitole II s příklady k aplikaci metody rozdělení zisku.
- V **Kapitole VI**, resp. v Příloze II ke Kapitole VI byla doplněna doporučení pro daňové správy ohledně **přístupu k tzv. těžko ocenitelným nehmotným aktivům** (angl. *hard-to-value intangibles*), schválena rovněž v roce 2018.
- Nakonec byla přidána nová **Kapitola X** z roku 2020, která obsahuje doporučení **k aspektům převodních cen pro finanční transakce**.
- V neposlední řadě byly provedeny rovněž úpravy v ostatních částech Směrnice tak, aby byla zajištěna konzistence celého stávajícího textu s nově přidanými či upravenými částmi.

OECD dále poznamenává, že v globální ekonomii, v níž hrají nadnárodní podniky přední úlohu, je nutné zajistit, aby zisky těchto nadnárodních podniků nebyly uměle přesouvány mimo jejich jurisdikce a aby vykázaný daňový základ odrážel skutečnou ekonomickou realitu. Pro daňové poplatníky je také zcela nezbytné omezit rizika dvojího zdanění. Směrnice tak představuje základní vodítko k aplikaci tzv. principu tržního odstupu, který reprezentuje mezinárodní konsenzus týkající se oceňování transakcí mezi spřízněnými osobami.

Na vydání aktualizované Směrnice upozornilo také Generální finanční ředitelství v Informaci ze dne 1. února 2022, kde uvedlo, že připravuje překlad aktualizované Směrnice do českého jazyka.

Linda Scharingerová
lscharingerova@deloittece.com

Přehled novinek

Exekuce a srážky ze mzdy

Od ledna 2022 je zaměstnavatelům, kteří odvádí na základě exekučních příkazů srážky plateb zaměstnancům, přiznána zákonná náhrada výdajů. Generální finanční ředitelství (GFŘ) v rámci Koordinačního výboru mezi Komorou daňových poradců ČR (KDP ČR) a GFŘ vydalo předběžné vyjádření, že tato náhrada podléhá dani z přidané hodnoty. Dle našeho názoru existují argumenty pro závěr opačný. Příspěvek zatím nebyl uzavřen.

Zpětné leasingy

V současné době je připravován k následnému projednání příspěvek na Koordinační výbor KDP ČR a GFŘ týkající se posouzení charakteru zpětného leasingu z pohledu DPH. Překladatelé navrhují, že by za obecných předpokladů zmíněných v příspěvku nemělo jít o dodání zboží a jeho zpětný pronájem dodavateli. Dle předkladatelů by mělo jít o poskytnutí služby (lze vyrozumět, že by pravděpodobně mohlo jít o určitou formu financování). U návrhu lze předběžně vysledovat společný konsensus zúčastněných.

Obce a provozovatelé kolektivních odpadových systémů

Na Koordinační výbor KDP ČR a GFŘ byl předložen příspěvek zabývající se zdanitelností služeb, které obce poskytují provozovatelům kolektivních systémů v souvislosti se subdodávkami sběru odpadu. Předkladatel dovozuje, že obce by měly přijaté platby zdanit. Takový závěr by měl významný dopad na obce, neboť v současnosti z příslušných plateb DPH neodvádí.

Judikatura SDEU

Předběžná vyšetření pro lázeňské pobyty

V případě **C-513/20 Termas Sulfurosas de Alcafache** posuzoval Soudní dvůr otázku, jaké služby mohou být natolik úzce související s osvobozenou zdravotní péčí, že je rovněž možné na ně aplikovat osvobození od DPH. Popis pravidel je poměrně konkrétní, a proto by mohl přinést další sjednocení přístupu v praxi.

Pokuty za parkování

Ve svém rozhodnutí ve věci **C-90/20 Apcoa Parking Danmark** SDEU definitivně potvrdil DPH režim pokut za nedodržení povinností zákazníkem. V obecné rovině se ukazuje, že Soudní dvůr nedává příliš prostor pro to, aby fakturované smluvní sankce či kompenzace mohly být mimo předmět daně.

DUZP a nárok na odpočet daně

V rámci rozhodnutí **C-9/20 Grundstücksgemeinschaft Kollaustraße** popsal Soudní dvůr, jak je nezbytné přistupovat k časovým souvislostem mezi odvodem DPH na výstupu a uplatněním nároku na její odpočet. Nepředpokládáme, že by toto rozhodnutí mělo dopady na stávající praxi.

Tomáš Brandejs

tbrandejs@deloittece.com

Krátce z mezinárodního zdanění

Polsko: Dočasné snížení sazeb DPH od 1. února 2022

Ve snaze zmírnit dopady vysoké inflace přijalo Polsko nedávno řadu opatření. Mimo jiné byly na přechodnou dobu od 1. února 2022 do 31. července 2022 sníženy sazby DPH u některých výrobků či skupin výrobků.

U některých potravinářských výrobků (jako je maso, mléčné výrobky, ovoce, zelenina, tuky, oleje, výrobky pro zvláštní lékařské účely atd.) či zemního plynu se sazby DPH snižují na 0 %. Zvýhodněná sazba 5 % byla schválena pro elektřinu a tepelnou energii. V neposlední řadě byla na 8 % dočasně redukována sazba DPH u motorového benzínu, nafty a dalších paliv.

Německo: Vyhlášky k daňové odčitelnosti plateb ve formě licenčních poplatků

Německé ministerstvo financí zveřejnilo **dvě vyhlášky** týkající se omezení daňové uznatelnosti některých plateb ve formě licenčních poplatků realizovaných mezi spojenými osobami (tzv. pravidlo bariéry licenčních poplatků). Obě vyhlášky poskytují další vodítka pro posouzení, zda by licenční poplatky mohly pod toto pravidlo spadat a být tak klasifikovány jako (částečně) daňově neuznatelné.

Pravidlo obecně omezuje daňovou uznatelnost licenčních poplatků hrazených mezi spojenými osobami, jestliže vedou k „nízkému zdanění“ příjmů z licenčních poplatků na úrovni příjemce v důsledku uplatnění preferenčního daňového režimu (např. IP box, patent box, license box atd.), a to v situacích, kdy preferenční režim není založen na principu zdanitelné přítomnosti (tzv. „nexus“), jak je popsáno v rámci Akce 5 projektu OECD BEPS.

První vyhláška obsahuje především výkladové pokyny týkající se (i) definice preferenčního daňového režimu, (ii) definice zdanitelné přítomnosti ve smyslu Akce 5 projektu OECD BEPS a (iii) důkazního břemene ve vztahu k pravidlu bariéry licenčních poplatků.

Druhá vyhláška obsahuje (aktualizovaný) neúplný seznam zahraničních daňových režimů, které daňové orgány považují za škodlivé pro účely pravidla bariéry licenčních poplatků, a to pro kalendářní roky 2018 až 2020 (dříve zveřejněný seznam se týkal pouze roku 2018).

Německo: Další návrh zákona o daňové podpoře ve spojitosti s covidem-19

Německé ministerstvo financí nedávno zveřejnilo návrh „Čtvrtého zákona o daňových úlevách v souvislosti s covidem-19“. V návrhu bylo předloženo několik důležitých opatření na pomoc daňovým poplatníkům během probíhající pandemie, která budou mít dopad především na:

- i) termíny pro podání přiznání k dani z příjmů za zdaňovací období 2020, 2021 a 2022;
- ii) zpětné využití daňových ztrát (v již zvýšené výši);
- iii) možnost využití metody zrychlených odpisů u nově pořízeného movitého majetku nebo

- iv) reinvestiční období, které umožňuje daňově neutrální zacházení s kapitálovými zisky z prodeje určitých podnikatelských aktiv.

Tyto úpravy jsou však zatím ve fázi návrhu, který musí nejprve schválit německá vláda a který musí dále projít legislativním procesem.

Švýcarsko: Dodatečné zpřesnění zdanění kryptoměn

Švýcarské finanční úřady zveřejnily aktualizovanou pracovní dokumentaci a pokyny ke zdanění kryptoměn a kryptoprojektů. Dokumentace poskytuje především:

- i) specifikaci zdanění všech běžných transakcí s různými typy tokenů (jako jsou tradiční platební tokeny, dluhové tokeny, tokeny kryté aktivy či utility tokeny) a
- ii) komentáře k postupům týkajícím se prvotní nabídky tokenů a coinů, zisků a ztrát z obchodování, odměn, airdropů či příjmů delegátorů a validátorů z těžby a stakingu včetně připomínek ohledně praxe při odměňování zaměstnanců tokeny.

Pokud jde o soukromé kryptoinvestory, dokumentace rozlišuje mezi nezdanitelnými kapitálovými zisky ze soukromého investování a zdanitelnými kapitálovými zisky z obchodování na vlastní účet. Dokumentace konkrétně odkazuje na zveřejněná pravidla bezpečného přístavu pro obchodování s cennými papíry, dle kterých se kapitálové zisky považují za osvobozené od daně (při splnění určitých podmínek).

Belgie: Legislativní novinky pro zaměstnavatele

Belgie na přelomu roku představila legislativní novinky týkající se především zaměstnavatelů. Změny byly představeny prostřednictvím následujících zákonů/vyhlášek:

- i) Programový zákon představuje nový daňový režim pro daňové poplatníky a výzkumné pracovníky přijíždějící ze zahraničí. V této souvislosti belgické finanční úřady dále vydaly oběžník týkající se zrušení předchozího zvláštního daňového režimu pro zahraniční vedoucí pracovníky a uplatnění přechodného režimu.
- ii) Zákon formalizující mezioborovou dohodu mj. upravuje výši dobrovolných přesčasových hodin nebo maximální počet přesčasových hodin, za které mohou zaměstnavatelé uplatnit pobídku ke srážce daně ze mzdy.
- iii) Královská vyhláška týkající se oceňování věcného plnění za vytápění a elektřinu.
- iv) Zákon o různých daňových ustanoveních obsahující několik nových daňových opatření týkajících se náhradního příjmu spolupracující manželky (manžela), osvobození od daně s výhradou progresse nebo čistého příjmu z nemovitého majetku.

Kromě toho na vládní úrovni probíhá iniciativa za posílení legislativního rámce pro mzdové pobídky (např. daňová pobídka ve

spojitosti se mzdou za práci na směny či v noci).

Itálie: Omezení převodu daňových zvýhodnění při nepřímé změně vlastnictví

Na začátku roku 2022 vydaly italské finanční úřady rozhodnutí, které zvyšuje úroveň komplexity reorganizací a přeměn podniků spočívajících v převodu nepřímého podílu na italské společnosti.

Prostřednictvím tohoto rozhodnutí finanční úřady objasnily svůj postoj a výklad článku 84 odst. 3 italského daňového řádu, který stanovuje určitá omezení vázaná na převod daňových výhod (tj. například daňových ztrát, slev či jiných úprav základu daně). Zmíněné ustanovení v zásadě brání takovým přeměnám italských společností, jejichž jediným nebo hlavním cílem je využití čistých provozních ztrát a dalších daňových výhod společnostmi účastnících se přeměny. Dle italských finančních úřadů se tato omezení použijí i v případě změny nepřímého vlastníka většiny akcií společnosti. V opačném případě by se daňovým poplatníkům nabízela možnost, jak tato pravidla obejít za účelem provádění „sklizně daňových ztrát“.

Vzhledem k tomuto rozhodnutí by italské společnosti měly posoudit, zda v období dvou let před nebo po změně v nepřímém vlastnictví společnosti nedošlo ke změně v jejich podnikatelské činnosti. Pokud ano, italská společnost by měla splnit tzv. test vitality, aby zabránila ztrátě daňových výhod.

Indie: Víze státního rozpočtu pro rok 2022

Na začátku února 2022 představil indický ministr financí nový státní rozpočet. Ten se zaměřuje na čtyři hlavní priority: (i) program Gati Shakti (zaměřený na podporu hospodářského růstu a udržitelného rozvoje prostřednictvím rozvoje silnic, železnic, letišť, přístavů, hromadné dopravy, vodních cest a logistické infrastruktury), (ii) inkluzivní rozvoj, (iii) zvyšování produktivity pomocí investic, příležitosti v inovativních sektorech, energetický přechod a opatření v oblasti klimatu a (iv) financování investic.

Státní rozpočet neobsahuje žádné změny v sazbách daní z příjmů právnických nebo fyzických osob. Zahrnuje však řadu klíčových daňových návrhů, mezi něž mj. patří nová daň z virtuálních digitálních aktiv, rozšířené pobídky pro jednotky v Mezinárodním centru finančních služeb, prodloužené kvalifikační období pro vybrané startupy nebo nové výrobní společnosti, omezení horní hranice daňové přírážky vztahující se na dlouhodobé kapitálové zisky a zavedení dobrovolného aktualizovaného příznání k dani z příjmů.

Projde-li návrh rozpočtu legislativním procesem, budou klíčové daňové úpravy platné od 1. dubna 2022.

Kateřina Krchnivá
kkrchniva@deloittece.com

Tereza Petrášová
tpetrasova@deloittece.com

ETIAS aneb co se chystá pro cizince bez vízové povinnosti

Slyšeli jste již o pojmu ETIAS? Pokud ne, pak o něm jistě brzy uslyšíte. ETIAS neboli European Travel Information and Authorization System je nový systém Evropské unie pro cestovní informace a povolení, který se bude vztahovat na cizince ze třetích zemí osvobozené od vízové povinnosti. Ti budou nově muset před cestou do schengenského prostoru získat elektronické cestovní povolení. Spuštění systému se plánuje na rok 2023.

Jak to cizinci bez vízové povinnosti mají nyní a co ETIAS změní?

Nyní je praxe taková, že cizinci, kteří vůči zemím Schengenské dohody nemají vízovou povinnost, mohou cestovat do těchto zemí bez víza, pouze s cestovním pasem. Seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou osvobozeni od vízové povinnosti, byl stanoven nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 a k dnešnímu dni je jich na tomto [seznamu](#) přibližně 60. Tyto cesty za účelem turismu, návštěv, zdravotních či obchodních cest není třeba nijak předem ohlašovat či schvalovat. Na základě bezvízového styku může cizinec v schengenském prostoru (i opakovaně) pobývat po dobu max. 90 dnů v uplynulých 180 dnech a nejpозději 90. den musí území schengenského prostoru opustit. Nicméně pokud cizinec pobývá v takové schengenské zemi, která má se zemí jeho původu sjednanou samostatnou bilaterální bezvízovou dohodu, může se za určitých podmínek v dané zemi zdržet nad rámec zmíněného nařízení Evropského parlamentu a Rady.

Se zahájením systému ETIAS budou tyto osoby nově muset **před cestou do schengenského prostoru získat cestovní povolení**, a to prostřednictvím žádosti podané online. Každá taková žádost bude podléhat administrativnímu poplatku ve výši 7 eur. Získané cestovní povolení bude platné po dobu 3 let nebo do konce období platnosti cestovního dokladu zaregistrovaného žadatele, podle toho, co nastane dříve.

Jak by ETIAS měl fungovat a k čemu sloužit?

ETIAS lze v podstatě přirovnat k systému ESTA v případě cestování cizinců bez vízové povinnosti do USA či cestovní registrace eTA při cestách do Kanady, které fungují na podobném principu.

Zavedení systému ETIAS umožní příslušným orgánům zemí Schengenské dohody provádět předběžné kontroly této kategorie cizinců, kteří cestují do schengenského prostoru, a v nezbytných případech jim cestovní povolení odepřít. Systém má napomoci posílení vnitřní bezpečnosti EU, předcházení nedovolenému přístěhovalectví, ochraně veřejného zdraví a v neposlední řadě i omezení zdržení na hranicích. Systém totiž bude moci prostřednictvím srovnání údajů s databázemi EU (např. SIS, VIS, EUROPOL DATA, EURODAC, ECRIS) a Interpolu identifikovat osoby, které mohou v některé z uvedených oblastí představovat riziko, a to ještě předtím, než se tyto osoby dostanou na vnější hranice schengenského prostoru. Očekává se, že u většiny žádostí nebudou zjištěny žádné záznamy a cestovní povolení bude vydáno během několika minut.

Bude-li však nalezen určitý záznam nebo prvek vyžadující další šetření, žádost manuálně zpracují příslušné orgány max. do 96 hodin od jejího podání, případně od dodání dodatečně vyžádaných informací.

Letečtí a námořní dopravci budou muset před cestou zkontrolovat, zda státní příslušníci třetích zemí, na něž se požadavek cestovního povolení vztahuje, platné cestovní povolení skutečně mají.

Jak se projekt ETIAS vyvíjel a v jaké fázi je nyní?

Právní postupy pro schválení systému ETIAS začaly v roce 2016. Dne 5. září 2018 pak Rada EU přijala nařízení, kterým byl systém zřízen. Následovala četná vyjednávání o pravidlech fungování, propojení ústředního systému ETIAS s příslušnými databázemi EU apod. Přijetí finálních legislativních kroků je stále v procesu. Na konci ledna 2022 ukončila první skupina operátorů centrální jednotky ETIAS tříměsíční školicí program a nyní dochází k testování systému, zpracování prvních žádostí a identifikaci a nápravě problémů. Očekává se, že povinnost cizinců bez vízové povinnosti žádat o cestovní povolení bude spuštěna v první polovině roku 2023.

Pro koho bude vyřízení ETIAS povinné?

- pro státní příslušníky třetích zemí (zemí mimo EU), kteří jsou osvobozeni od vízové povinnosti

Jaký bude poplatek za cestovní povolení a jak dlouho bude platné?

- při podání žádosti bude třeba uhradit poplatek 7 eur
- cestovní povolení bude platné po dobu 3 let nebo do konce období platnosti cestovního dokladu žadatele (podle toho, co nastane dříve)

Vývoj přípravy systému ETIAS budeme i nadále sledovat a o jeho spuštění vás budeme včas informovat. S praktickými dotazy ohledně vyplňování elektronického cestovního povolení vám členové imigračního týmu Deloitte v budoucnu rádi pomohou.

Lenka Kabancová
lkabancova@deloitte.com

Proč používat daňovou informační schránku PLUS?

V praxi doporučujeme našim klientům využívat aktuální daňovou informační schránku PLUS (DIS+) na portálu www.mojedane.cz. Jedná se v podstatě o online přehled osobních daňových účtů společnosti (obdoba internetového bankovníctví) umožňující například sledování stavu úhrad a nedoplatků, písemností a stavu zpracování daňových přiznání. Staré daňové informační schránky budou vypnuty k 28. únoru 2022.

Z dlouhodobého hlediska vám využívání DIS+ na portálu www.mojedane.cz může přinést řadu výhod. Okamžitě a online získáte velké množství informací o svých daních a souvisejících povinnostech. V rámci portálu je například možné sledovat aktuální zůstatky na osobních daňových účtech a případně s nimi také disponovat prostřednictvím žádosti o vrácení přeplatku nebo převodu na jiný daňový účet. DIS+ rovněž umožňuje podávat daňová přiznání, nastavovat upozornění, kontrolovat proces zpracování jednotlivých podání nebo kontrolovat lhůty. Aktivním využívám DIS+ tak můžete předcházet vzniku pokut nebo úroku z prodlení. Do budoucna se navíc počítá s dalším rozšířením funkcionalit.

V praxi doporučujeme proškolit příslušné zaměstnance, aby byly využívány opravdu všechny výhody DIS+.

Chcete zefektivnit správu a řízení svých daňových povinností?
Rádi s vámi DIS+ prodiskutujeme a zodpovíme vaše dotazy.

Alena Wágner Dugová
adugova@deloittece.com

Daňové povinnosti – březen 2022

Březen		
úterý 1.	daň z příjmů	podání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za zdaňovací období 2021
pondělí 14.	spotřební daň	splatnost daně za leden 2022 (mimo spotřební daně z lihu a daně ze surového tabáku)
úterý 15.	daň z příjmů	čtvrtletní záloha na daň
středa 16.	Intrastat	podání hlášení do Intrastatu za únor 2022 – elektronická forma
pondělí 21.	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
		elektronické podání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za zdaňovací období 2021
pátek 25.	daň z přidané hodnoty	splatnost paušální zálohy
		daňové přiznání a daň za únor 2022
		splatnost daně za únor 2022
	souhrnné hlášení za únor 2022	
	kontrolní hlášení za únor 2022	
energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za únor 2022	
spotřební daň	daňové přiznání za únor 2022 a splatnost daně ze surového tabáku za únor 2022	
	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně za únor 2022 (pokud vznikl nárok)	
pondělí 28.	spotřební daň	splatnost daně z lihu za leden 2022
čtvrtek 31.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za únor 2022
	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně k OSS za únor 2022

Daňové povinnosti – duben 2022

Duben		
pátek 1.	daň z příjmů	podání vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za zdaňovací období 2021
		podání papírového přiznání k dani z příjmů a úhrada daně za rok 2021, nemá-li poplatník povinný audit a přiznání zpracovává a předkládá sám
pondělí 11.	spotřební daň	splatnost daně za únor 2022 (mimo spotřební daně z lihu a daně ze surového tabáku)
úterý 19.	daň silniční	záloha na daň za 1. čtvrtletí 2022
středa 20.	Intrastat	podání hlášení do Intrastatu za březen 2022 – elektronická forma
	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti splatnost paušální zálohy
	daň z hazardních her	daňové přiznání a splatnost daně za 1. čtvrtletí 2022
		daňové přiznání a daň za 1. čtvrtletí a za březen 2022
	daň z přidané hodnoty	splatnost daně za 1. čtvrtletí a za březen 2022 souhrnné hlášení za 1. čtvrtletí a za březen 2022
		kontrolní hlášení za 1. čtvrtletí a za březen 2022
pondělí 25.	energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za březen 2022
		daňové přiznání za březen 2022 a splatnost daně ze surového tabáku za březen 2022
	spotřební daň	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně za březen 2022 (pokud vznikl nárok) splatnost daně z lihu za únor 2022
sobota 30.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně k OSS za březen a 1. čtvrtletí 2022

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z daňového oddělení společnosti Deloitte nebo s jedním z následujících odborníků:

Přímé daně

Miroslav Svoboda
msvoboda@deloittece.com

Marek Romancov
mromancov@deloittece.com

Tomas Seidl
tseidl@deloittece.com

Roman Ženatý
rzenaty@deloittece.com

Imigrace

Tereza Kavan Klimešová
tklimesova@deloittece.com

Nepřímé daně

Adham Hafoudh
ahafoudh@deloittece.com

Radka Mašková
rmaskova@deloittece.com

Kontrolní hlášení

Jaroslav Beneš
jbenes@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Ministryně Helena Langšádlová: Cílem je, aby výnosy byly reinvestovány do oblasti vědy a výzkumu v ČR

Podle Heleny Langšádlové, ministryně pro vědu, výzkum a inovace, jsou to právě investice do této oblasti, které přispívají k transformaci ekonomiky a které jsou jedním ze základních faktorů, abychom i do budoucna byli prosperující zemí a aby náš HDP byl pozitivní. Shrnutí jsme hlavní úskalí i nutné kroky v oblasti podpory vědy, výzkumu a inovací v Česku.

Ministryně Helena Langšádlová se zúčastnila setkání v Deloitte, které se zaměřilo na témata spojená s podporou výzkumu a vývoje pro české podniky, a hned na úvod objasnila hlavní cíle svého úřadu. Nové Ministerstvo pro vědu, výzkum a inovace bude mimo jiné usilovat o to, aby se odstranila roztržitost celého systému. Například prostředky na vědu, výzkum a inovace (VaVal) v tuto chvíli zasahují do 15 rozpočtových kapitol, z toho do 11 kapitol ostatních resortů. Tento segment navíc musí více než jiný velmi pružně reagovat na měnící se společenské výzvy, od otázek spojených s umělou inteligencí a s tím související etikou přes ochranu duševního vlastnictví a kyberbezpečnost až po aplikaci a výklad daňových podmínek. Právě investice do oblasti vědy a výzkumu přitom přispívají k transformaci ekonomiky a jsou jedním ze základních faktorů, aby i do budoucna byla Česká republika prosperující a [konkurenceschopnou zemí](#) s pozitivním HDP.

Luděk Hanáček, partner Deloitte zodpovědný za služby v oblasti [výzkumu a vývoje](#), k tomu doplňuje, že změna bude spočívat v podchytní celého ekosystému programů veřejné podpory: vzdělávání, lidské zdroje, podnikatelské prostředí, daňové a právní prostředí – to všechno je potřeba atraktivit.

Klíčový lidský kapitál a jeho limity

Na setkání v Deloitte zaměřené na podporu VaVal, jehož se vedle ministryně Heleny Langšádlové zúčastnil například i ředitel Sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy (SP ČR) Bohuslav Čížek, se často skloňovalo téma lidských zdrojů, zkrátka aby firmy měly dostatek kvalitních lidí, kteří se zapojí do výzkumu a vývoje (VaV).

„Česká republika není zemí s velkou zásobou nerostných surovin, my musíme stavět na lidech a dobře využívat jejich potenciál. Lidé působící v oblasti vědy a výzkumu jsou elitou národa. Musíme dělat všechno pro to a vytvořit takové podmínky, aby se propojovalo akademické prostředí s podnikatelským a aby nás to posouvalo dopředu,“ připomíná Helena Langšádlová. To začíná už vyvoláním zájmu o tuto oblast u žáků základních škol a pokračuje přes další úroveň vzdělávacího systému a pochopitelně neodmyslitelně souvisí s tím, jak je celá struktura podchycena. Klíčové je například definovat, jací lidé v tomto segmentu chybí a co stát může udělat pro to, aby se situace změnila.

Nepřehlédněte nové informace z oblasti podpory výzkumu a vývoje

Sledujte [blog dReport](#), kde najdete aktuální informace o vypsaných programech a dalších novinkách nejen z oblasti podpory VaV, ale i dotací a investičních pobídek.

[Chci si prohlédnout aktuality >](#)

Univerzitní laboratoře i pro byznys

Zásadní je také větší propojování akademických pracovišť s byznysem. Luděk Hanáček k tomu má příměr z praxe: „Je to jako s bydlením – většina lidí je přesvědčena, že vlastnit nemovitost je lepší než být v nájmu. Stejně tak jsem přesvědčen o tom, že většina podniků si myslí, že provádět výzkum samostatně je levnější a efektivnější a nepřinese to potenciální právní problémy či další rizika. Přitom cestou je ukazovat a podporovat případy, kde to dává smysl, ať už jde o centra excelence nebo vybudované kapacity. Podniky přeci nemusí vytvářet drahé laboratoře a nakupovat drahé zařízení, když mohou jít do univerzitních laboratoří. Právě to je přirozená cesta pro spolupráci, a tedy i zárodek pro vznik dalších společných projektů.“

Ministryně Helena Langšádlová zmínila další příklad, a sice nedostatečnou podporu z hlediska legislativy. „Představitelé univerzit hospodaří s veřejnými prostředky. To je vystavuje určitému riziku. Musíme pro ně vytvořit motivační a jistější prostor, bezpečnější prostředí, aby měli z hlediska legislativy jasně vymezený prostor, kam a za jakých podmínek mohou jít.“

7 priorit v oblasti výzkumu, vývoje a inovací

- 1. Stabilizace** systému a jeho **zpřehlednění** s cílem odstranit fragmentaci
- 2. Předvídatelnost** kroků vedoucí nejen ke stabilizaci, ale také ke **stimulaci** prostředí
- 3. Dostatečná motivace** pro startupy, malé a střední i velké firmy, aby se zapojily do oblasti VaVal
- 4. Sjednocení** kontrolních mechanismů, jasná a **srozumitelná pravidla** pro kontroly
- 5. Zjednodušení** celého procesu včetně podání žádostí pro lepší orientaci žadatelů
- 6. Využívání** univerzitních **laboratoří** nejen pro akademický výzkum, ale i **pro potřeby byznysu**
- 7. Zatraktivnění** této oblasti pro zaměstnance, akademické i podnikatelské prostředí

Zjednodušení, to je to, oč tady běží

Podle Bohuslava Čížka je teď klíčové hlavně celý systém stabilizovat. „Důležitá je predikovatelnost, aby byl dán harmonogram soutěží, který se bude dodržovat. S tím souvisí i nutnost stabilizovat výdaje na tuto oblast. Protože podpora by měla být dostupná a pomáhat firmám rozjíždět své vývojové projekty, které by jinak dělaly v menším rozsahu či například s ohledem na vyšší nejistotu by nerealizovaly vůbec,“ říká ředitel Sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Je to samozřejmě také o motivaci firem, aby se vůbec zaměřily na oblast VaVal a aby pak výnosy z této činnosti reinvestovaly v ČR. „Nezbytná je dlouhodobá osvěta, že chceme podporovat firmy, které jsou inovativní, bez ohledu na to, zda jde o start-up, malou či velkou firmu,“ doplňuje Bohuslav Čížek. Nutné je k tomu vytvoření příznivých podmínek s jasně nastavenými a jednoduchými pravidly a lepší orientace pro žadatele při hledání nejvhodnější formy podpory.

Přehnaný kontrolní mechanismus

Samostatnou kapitolou jsou pak kontroly. „Poskytovatel prostředků má obrovskou zodpovědnost, rozdává veřejné peníze, na druhou stranu ale máme za to, že současný systém kontrol je přehnaný. Ve snaze ukontrolovat všechno stát donutí příjemce, aby prokázal, že se ani poslední koruna neztratila,“ říká Luděk Hanáček. „Zvýšená administrativa ve vykazování a prokazování věcí ale souvisí s nedůvěrou i při samotných kontrolách – když to přeženu, tak nyní se na každého, kdo dostane peníze z veřejné podpory, automaticky nahlíží jakoby na podvodníka, který nemá čisté úmysly.“

Řešení? Podle ministryně Heleny Langšádlové je to o vytvoření jednoho kontrolního místa a nastavení pravidel tak, aby kontrolní činnost probíhala v nějakém čase během daného procesu a pokud možno najednou. „Aby se nestalo, že skončí jedna kontrola a přijde druhá. U malých firem, které nemají dostatečnou administrativní podporu, je to pak velmi náročné. Často ani nevědí, kdo všechno může přijít a co všechno po nich může chtít. Je to tedy o předvídatelnosti, aby bylo jasné, co po kom stát může chtít a aby ho co nejméně zatěžoval administrativou – četností, délkou...“ dodává Helena Langšádlová.

Jak navíc upozorňuje [Martin Schulz](#), seniorní manažer z daňového oddělení Deloitte, který se zaměřuje na oblast grantů a odpočtů, touto další administrativou pak často může být i převýšena částka, kterou podnik vůbec jako podporu získal.

Finanční podpora podnikání: dotace, pobídky, daňové odpočty

Uvažujete o možnostech veřejné podpory? Nevíte, jaké podmínky pro uplatnění daňového odpočtu na VaV musíte splnit? Anebo jak probíhají kontroly ze strany státní správy či jaká je aktuální judikatura? [Kontaktujte tým Deloitte](#), který se zabývá dotačními příležitostmi, pobídkami i daňovými odpočty.

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Martin Schulz
maschulz@deloittece.com

Martin Šindler
msindler@deloittece.com

Důležité změny v oblasti investičních pobídek

Předchozí vláda ještě během listopadu 2021 schválila dvě významné změny v oblasti investičních pobídek. V prvním případě se jedná o novou mapu regionální podpory, která upravuje procentní výše poskytované podpory v jednotlivých regionech. Druhá změna se dotkla podpory projektů s aktivním výzkumem a vývojem. Blíže informace najdete v článku.

Nová mapa regionální podpory

První změna se týká vydání nařízení vlády, kterým se stanoví přípustná míra veřejné podpory v jednotlivých regionech soudržnosti České republiky. Procentní výše poskytované podpory se po sedmi letech změnila, a to v souvislosti s novou mapou regionální podpory, kterou schválila Evropská komise a která bude platit do 31. prosince 2027.

Podle schváleného nařízení je u části regionů míra veřejné podpory zvýšena z dříve platných 25 % na 30, resp. 40 %. Nejvyšší zvýšení se týká regionu soudržnosti Severozápad, na 30 % je podpora zvýšena i v regionu Moravskoslezsko, Střední Morava a v regionu soudržnosti Severovýchod.

Na druhou stranu u ostatních regionů České republiky došlo ke snížení původní míry podpory na 20 % a od roku 2025 až na 15 %. Snížení je v části okresů sousedících s regionem Severozápad částečně kompenzováno navýšením podpory, největší dopad pro regiony se sníženou podporou však u tzv. velkých podniků již v budoucnu nebude možné podporovat investice do rozšíření stávající činnosti, které byly dle počtu podpořených projektů velmi žádané, ale pouze investice do nové hospodářské činnosti.

Projekty s aktivním výzkumem a vývojem

Druhá změna zacílila na podporu projektů s vyšší přidanou hodnotou. Konkrétně vláda projednala a schválila změnu nařízení, které specifikuje a provádí ustanovení zákona o investičních pobídkách. Investoři ve zpracovatelském průmyslu, kteří budou aktivně provádět činnost ve výzkumu a vývoji, nemohli doposud získat jinou investiční pobídku než slevu na dani z příjmů právnických osob. Nyní budou moci vybrané projekty schválené vládou získat investiční pobídku i ve formě tzv. hmotné podpory pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, která se navíc v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji zvyšuje z dřívějších 10 % až na 20 %.

Tímto se i vybrané projekty stávají strategickými investičními akcemi podobně jako doposud velké strategické investiční akce a výroba produktů se strategickým významem pro ochranu života a zdraví osob, ale nebudou se na ně vztahovat další limity pro strategické investiční akce (výše pořízení majetku a tvorba nových pracovních míst).

Ve vybraných odvětvích zpracovatelského průmyslu se bude konkrétně jednat o projekty s vysokou technologickou náročností, kterými jsou výroba farmaceutických výrobků a přípravků, výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení a výroba letadel a jejich motorů, kosmických lodí a souvisejících zařízení v rámci činnosti s vyšší přidanou hodnotou, kde je zároveň realizován výzkum a vývoj s využitím klíčové umožňující technologie. Jako klíčové umožňující technologie jsou definovány technologie pokročilých materiálů, nanotechnologie, pokročilá výrobní technologie, biotechnologie, nanoelektronika a technologie umělé inteligence.

Změna limitů pro strategické investiční akce

Poslední úpravou je změna limitů pro „tradiční“ strategické investiční akce u pořízení majetku z původních 500 mil. Kč na 2 mld. Kč a snížení požadovaného počtu nově vytvořených pracovních míst z 500 na 250.

Zvýší se počet žádostí a schválených projektů?

Následující měsíce ukáží, zda budou změny podmínek, za kterých je možné investiční pobídku získat, investory motivovat a přinesou v této oblasti oživení. Je totiž pravda, že po poslední významné změně v roce 2019 počet schválených projektů a počet žádostí o investiční pobídky výrazně poklesl, a tak věříme, že se tento trend brzy změní.

Daniela Hušáková
dhusakova@deloittece.com

Kontakty

V případě, že se Vás tato problematika dotýká, rádi Vám poskytneme podrobné informace. Prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Dotace CZ

Luděk Hanáček

lhancek@deloittece.com

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Dotace a investiční pobídky SK

Martin Rybar

mrybar@deloittece.com

Investiční pobídky

Daniela Hušáková

dhusakova@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

dReport: Únor 2022

Zalistujte si v pravidelném přehledu účetních novinek.

Přichází změna u předmětu podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“?

Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Každý z nás už viděl výpis z obchodního rejstříku, na kterém je tato formulace uvedena. Co se za tímto předmětem podnikání skrývá a jakou činnost taková společnost vykonává, to ale z obchodního rejstříku nezjistíme. A právě tato praxe vedla Nejvyšší soud ČR k vydání rozhodnutí 27 Cdo 3549/2020, kde se proti ní vymezil.

Nejprve udělejme krátkou odbočku. Jak a kde se vlastně rozhoduje o tom, co bude zapsáno v obchodním rejstříku jako předmět podnikání společnosti? Zjednodušeně řečeno, do obchodního rejstříku se jako předmět podnikání zapíše to, co má společnost uvedeno ve své společenské smlouvě (stanovách), pokud má pro takovou činnost živnostenské oprávnění. Jaká živnostenská oprávnění společnost má, zjistíme v živnostenském rejstříku.

Obvyklá praxe je (byla) taková, že se do společenské smlouvy zapíše „vše“, přesněji řečeno vše, co spadá pod živnost volnou. Obory činností volné živnosti jsou uvedeny v příloze č. 4 živnostenského zákona – odtud se vzala formulace „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“. Jedná se o takové obory podnikání, pro něž nejsou stanovené zvláštní kvalifikační podmínky. Pro některé z oborů činnosti živnosti volné (např. velkoobchod a maloobchod, zprostředkování obchodu a služeb nebo také dobývání rašeliny a těžba bahna) si pak společnost zařídí živnostenské oprávnění. Do obchodního rejstříku se poté zapíšou jen ty obory, pro které má společnost živnostenské oprávnění, anebo se zapíše celá živnost volná (tj. „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“).

Rozhodnutí Nejvyššího soudu a jeho dopad

Ale zpět k Nejvyššímu soudu. V rozhodnutí 27 Cdo 3549/2020 Nejvyšší soud vysvětlil, že formulace „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ uvedená ve společenské smlouvě je neurčitá, a nemá proto právní účinky. V běžné řeči bychom řekli, že taková společnost nemá ve stanovách vlastně žádný předmět podnikání, a nemá si tak co nechat zapsat do obchodního rejstříku.

Co to teď ale znamená pro dotčené společnosti? Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí lakonicky uvedl, že v těchto případech „je třeba zjednat nápravu postupem podle § 9 odst. 1 z. v. r.“. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, zní takto: „*Jestliže obsah zápisu ve veřejném rejstříku odporuje donucujícímu ustanovení zákona a nelze-li dosáhnout nápravy jinak, rejstříkový soud vyzve zapsanou osobu ke zjednání nápravy. Jde-li o právnickou osobu a ta ve stanovené lhůtě nezjedná nápravu, může soud i bez návrhu, je-li takový postup v zájmu ochrany třetích osob, rozhodnout o jejím zrušení s likvidací.*“

Pro mnohé společnosti to nyní znamená, že budou nuceny na výzvu rejstříkového soudu zjednat nápravu a změnit svůj předmět podnikání v zakladatelském právním jednání tak, aby byl dostatečně konkrétní a odpovídal tomu, v čem společnost skutečně podniká. V opačném případě se společnost vystavuje riziku, že může být zrušena s likvidací – ovšem až po uplynutí lhůty, kterou soud poskytne k nápravě.

U nově zakládaných společností doporučujeme, aby měli zakladatelé předem rozmyšleno, čemu se bude společnost věnovat, a nemuseli v budoucnu měnit zakladatelské právní jednání s neurčitě stanoveným předmětem podnikání. Vyhnou se tak dalším nákladům v souvislosti se změnou těchto listin.

Vzhledem k tomu, kolika společností se tento problém týká, nelze asi očekávat, že by v krátké době rejstříkové soudy vyzvaly úplně všechny obchodní společnosti k nápravě pod hrozbou okamžité pokuty či zrušení. U existujících společností tak zřejmě postačí provést tuto úpravu společenské smlouvy až společně s dalšími změnami, které se společnost bude v dohledné době chystat provést.

Lenka Štanclová
lstanclova@deloittece.com

Rozhodnutí Výboru pro interpretace IFRS

Přinášíme dvě zajímavá konečná rozhodnutí vydaná Výborem pro interpretaci IFRS v roce 2021.

Výbor pro interpretace IFRS (Výbor) je interpretačním orgánem Rady pro mezinárodní účetní standardy (IASB), který s ní spolupracuje při podpoře uplatňování standardů IFRS.

Rozhodnutí (angl. agenda decision) jsou způsobem, jak se vyjádřit k tomu, proč není změna požadavku standardu IFRS či jeho interpretace nutná. Často zahrnují vysvětlující informace, které mají poskytnout návod pro jednotné uplatňování standardů IFRS. Rada očekává, že účetní jednotky včas provedou změny účetních zásad, nejsou-li v souladu s rozhodnutím Výboru.

Náklady nutné k prodeji zásob (IAS 2 Zásoby)

Zveřejněno v červnu 2021

Výbor obdržel podnět týkající se nákladů, které účetní jednotka sleduje jako „odhadované náklady nutné k uskutečnění prodeje“ při stanovení čisté realizovatelné hodnoty zásob. Podnět se konkrétně týkal toho, zda účetní jednotka zahrnuje všechny náklady nezbytné k uskutečnění prodeje, nebo pouze přírůstkové náklady s prodejem spojené.

Odstavec 6 standardu IAS 2 *Zásoby* definuje čistou realizovatelnou hodnotu jako „odhadnutou prodejní cenu v obvyklém obchodním styku sníženou o odhadnuté náklady na dokončení a odhadnuté náklady nutné k uskutečnění prodeje“. Odstavce 28 až 33 standardu IAS 2 zahrnují další požadavky na způsob, jakým účetní jednotka odhaduje čistou realizovatelnou hodnotu zásob. Tyto odstavce neurčují, které konkrétní náklady jsou „nutné k uskutečnění prodeje“ zásob. Odstavec 28 standardu IAS 2 však popisuje cíl snížení hodnoty zásob na jejich čistou realizovatelnou hodnotu – tím je možné zabránit tomu, aby byly zásoby vedeny „v hodnotě převyšující částky, které se z jejich prodeje očekávají“.

Výbor poznamenal, že při určování čisté realizovatelné hodnoty zásob standard IAS 2 vyžaduje, aby účetní jednotka odhadla náklady nutné k uskutečnění prodeje. Tento požadavek **neumožňuje účetní jednotce omezit tyto náklady pouze na přírůstkové**, a tím potenciálně vyloučit náklady, které musí účetní jednotka vynaložit na prodej svých zásob, ale které nejsou přírůstkové pro konkrétní prodej. Zahrnutí pouze přírůstkových nákladů by mohlo vést k nesplnění cíle stanoveného v odstavci 28 standardu IAS 2.

Výbor dospěl k závěru, že při stanovení čisté realizovatelné hodnoty zásob účetní jednotka odhaduje náklady nutné k uskutečnění prodeje v obvyklém obchodním styku. Účetní jednotka musí sama zvážit a určit, jaké náklady jsou nutné k uskutečnění prodeje s ohledem na jeho specifika a okolnosti, včetně povahy zásob. Náklady mohou zahrnovat náklady na reklamní kampaň, mzdy prodejního personálu, distribuční náklady atd.

Výbor dospěl k závěru, že zásady a požadavky standardů IFRS poskytují dostatečné podklady pro to, aby účetní jednotka určila, zda se odhadované náklady nutné k uskutečnění prodeje omezují na přírůstkové náklady, určuje-li se čistá realizovatelná hodnota zásob. Výbor se proto rozhodl nezařadit do svého pracovního plánu projekt na úpravu standardu.

Sestavení účetní závěrky v případě, že účetní jednotka již nepokračuje v činnosti (IAS 10 Události po skončení účetního období)

Zveřejněno v červnu 2021

Výbor obdržel podnět týkající se účetnictví uplatňovaného účetní jednotkou, která již nepokračuje v činnosti (jak je popsáno v odstavci 25 standardu IAS 1 *Sestavování a zveřejňování účetní závěrky*).

Předkladatel ve svém podání výboru IFRIC uvedl dvě varianty skutečnosti. V obou případech účetní jednotka buď přestala obchodovat, nebo má v úmyslu přistoupit po datu sestavení účetní závěrky – ovšem před jejím dokončením (podepsáním) – k likvidaci. Mohou nastat dva uvedené scénáře:

- **Scénář A:** Účetní závěrky za poslední tři roky (2017, 2018 a 2019) nebyly dokončeny. Ke konci každého z těchto tří let (k 31. prosinci) dospělo vedení k závěru, že účetní jednotka bude pokračovat ve své činnosti. Po osmi měsících od konce posledního účetního období (tedy v srpnu 2020) se vedení rozhodlo pro dobrovolnou likvidaci účetní jednotky.
- **Scénář B:** Účetní závěrka za poslední účetní období (2019) ještě nebyla dokončena. Všechny účetní závěrky za předchozí roky byly dokončeny. Po osmi měsících od konce posledního účetního období (tedy v srpnu 2020) se vedení rozhodlo pro dobrovolnou likvidaci účetní jednotky.

Odstavec 14 standardu IAS 10 *Události po skončení účetního období* uvádí, že „účetní jednotka nesestavuje účetní závěrku na základě předpokladu trvání podniku v případech, kdy vedení účetní jednotky po skončení účetního období samo rozhodlo o záměru zlikvidovat účetní jednotku nebo ukončit její činnost, popřípadě nemá jinou reálnou alternativu než tak učinit“.

Výbor u každého z výše uvedených scénářů poznamenal následující skutečnosti:

Scénář A:

- Zásady a požadavky IAS 10 poskytují dostatečné podklady pro to, aby účetní jednotka, která již není nepřetržitě fungující účetní jednotkou, mohla určit, zda sestavuje svou účetní závěrku na základě předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky.
- V popsané skutečnosti jsou účetní závěrky za roky 2017, 2018 a 2019 schváleny k vydání po rozhodnutí o likvidaci účetní jednotky, což je událost upravující účetní závěrku po datu účetní závěrky

- Účetní jednotka, která již nepokračuje ve své činnosti, **nemůže** sestavit účetní závěrku (tj. za všechny tři roky) na základě předpokladu nepřetržitého trvání podniku.

Scénář B:

- Výzkum výboru IFRIC konstatoval, že při uplatňování standardů IFRS na tento scénář neexistují v praxi rozdílné přístupy, tj. účetní jednotky nepřehodnocují srovnávací údaje, pokud již schválené účetní závěrky byly vypracovány za předpokladu trvání podniku.
- IFRIC se proto k tomuto scénáři nebude dále vyjadřovat.

Z výše uvedených důvodů se Výbor rozhodl nezařadit do svého pracovního plánu projekt na úpravu standardu týkající se těchto záležitostí.

Zdroj: [IFRS - IFRIC Update June 2021](#)

Jitka Kadlecová

jkadlecova@deloittece.com

Stav schvalování IFRS v Evropské unii

Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG) aktualizovala svou zprávu, v níž je popisován stav schvalování všech IFRS, tj. standardů, interpretací a jejich úprav, naposledy 1. února 2022.

Na schválení Evropské komise k použití v Evropské unii čekaly k 23. února 2022 následující dokumenty rady IASB:

Úpravy

- Úprava standardů IFRS 10 a IAS 28 *Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho přidruženým či společným podnikem* (vydáno v září 2014)
- Úprava standardu IFRS 17 *Prvotní aplikace IFRS 17 a IFRS 9 – Srovnávací informace* (vydáno v prosinci 2021)
- Úpravy standardu IAS 1 *Klasifikace závazků jako krátkodobé a dlouhodobé a Klasifikace závazků jako krátkodobé nebo dlouhodobé – odložení data účinnosti* (vydáno v lednu 2020 a v červenci 2020)
- Úpravy standardu IAS 1 a stanovisko IFRS č. 2 *Zveřejňování účetních pravidel* (vydáno v únoru 2021)
- Úpravy standardu IAS 8 *Definice účetních odhadů* (vydáno v únoru 2021)
- Úpravy standardu IAS 12 *Odložená daň související s aktivy a závazky vyplývajícími z jediné transakce* (vydáno v květnu 2021)

[Zpráva o schvalování IFRS v EU](#)

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z auditního oddělení společnosti Deloitte, s odbornou skupinou Deloitte na adrese CZ_Technical-Desk@deloittece.com nebo s jedním z následujících odborníků:

České účetnictví

Miroslav Žigáček
mzigacek@deloittece.com

IFRS a US GAAP

Martin Tesař
mtesar@deloittece.com

Soňa Plachá
splacha@deloittece.com

Gabriela Jindříšková
gjindriskova@deloittece.com

Deloitte Audit s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

dReport: Únor 2022

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

Hlasování v anketě Zákon roku 2021 je v plném proudu

Již potřinácté mohou zájemci z řad odborné veřejnosti hlasovat pro zákon, který měl podle jejich názoru v loňském roce nejpozitivnější dopad na stabilizaci podnikatelské prostředí v ČR. V letošním ročníku vybrala nominační rada pět legislativních počinů, pro něž je možné hlasovat do 11. dubna 2022. Vyhlášení výsledků se uskuteční 20 dubna.

[Anketu Zákon roku](#) organizuje Deloitte společně se svou advokátní kanceláří Deloitte Legal. Záštitu převzaly Hospodářská komora ČR, Česká advokátní komora a Komora daňových poradců ČR. „Už třináct let organizujeme se společenskými i podnikatelskými partnery Zákon roku, abychom podněcovali systémové zapojení podnikatelů do tvorby regulace a celkové kultivace podnikatelského prostředí. Pokud má něco fungovat, musí být na tom shoda kritické části komunity. Shodu na tom, jaká regulace může být dobrá a proč, vytváříme opakovaným předkládáním příkladů čerstvé regulace k diskusi a sjednocováním pohledů napříč českou podnikatelskou komunitou,“ vysvětluje Tomáš Babáček předseda nominační rady a partner Deloitte Legal.

Představme si blíže pět nominovaných zákonů:

1. Předvídatelnost práva – zveřejňování rozsudků nižších soudů (část novely zákona o soudech a soudcích)

„Tento krátký paragraf může způsobit revoluci v pozitivním slova smyslu. Zveřejňování všech rozsudků v jedné přehledné databázi je předpokladem pro předvídatelnost a sjednocování práva,“ říká k části zákona, díky níž budou rozhodnutí okresních, krajských i vrchních soudů nově zveřejňována ve veřejně přístupné on line databázi, Štěpán Holub, partner advokátní kanceláře Holubová advokáti.

2. Rekodifikace stavebního práva (nový stavební zákon)

„Nový stavební zákon by měl být z našeho pohledu velkým posunem vpřed, a přestože i my k němu měli některé výhrady, podporovali jsme jeho přijetí. Jeho nominaci rozumíme jako ocenění důležitosti a potřebnosti zásadní a komplexní změny komplikovaných povolovacích procesů. Jde vlastně i o vyjádření podpory těmto nutným změnám,“ komentuje František Chaloupecký, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR, novou úpravu stavebního zákona, která má zásadně zjednodušit a urychlit povolování staveb.

3. Milostivé léto (část novely exekučního řádu)

„Přínos milostivého léta spatřuji především v tom, že alespoň dílčím způsobem řeší dlouhodobý a palčivý společenský problém, totiž velké množství lidí v tzv. dluhové pasti. Tito lidé často přežívají v šedé zóně ekonomiky, nejsou motivováni hledat standardní zaměstnání s oficiálním, zdaněným příjmem ani dosahovat vyšších výdělků. Návrat alespoň části dlužníků do legální ekonomiky je žádoucí. Uleví se také zaměstnavatelům,

kteří zatěžuje agenda spojená se srážkami z mezd,“ popisuje Monika Čírtková z AK JUDr. Monika Čírtková pozitivní dopady akce Milostivé léto, kdy mohly osoby, které uvízly v dluhové pasti, v tříměsíčním období uhradit své dluhy vůči státu bez úroků z prodlení a jiného příslušenství.

4. Katalog udržitelných ekonomických činností (technická kritéria udržitelnosti)

„Taxonomie vnáší transparentnost do posuzování, které hospodářské činnosti jsou na základě aktuálních vědeckých poznatků udržitelné, v tomto případě z hlediska zmírňování změny podnebí a adaptace na ni. Vytváří tak cenný nástroj zabraňující nepodloženým ‚zeleným‘ tvrzením a usnadňující firmám řídit klimatická rizika a přesměrovávat finance od neudržitelných projektů do projektů skutečně udržitelných,“ zdůvodňuje nominační rada své rozhodnutí, proč je právě tento zákon z dílny Evropské komise jedním z nominovaných předpisů.

5. Digitalizace notářské činnosti (novela notářského řádu)

Co přináší nový zákon o digitalizaci notářské činnosti? Notářské zápisy například o valných hromadách sepsané prostřednictvím videokonferencí, zakládání s. r. o. online, usnadnění získávání apostil, ověřování elektronických podpisů, webový portál umožňující okamžitě se spojit s jakýmkoli disponibilním notářem. „Každý další příspěvek k elektronizaci je samozřejmě krok správným směrem. Zákonodárce přitom ale nesmí zapomenout na zachování práva občanů komunikovat vedle toho i tradičním způsobem ‚offline‘, tedy poštou nebo osobně,“ upozorňuje Štěpán Holub, partner advokátní kanceláře Holubová advokáti.

Který z těchto legislativních počinů je podle vás zákonem roku? [Hlasujte v anketě](#) na webových stránkách Zákonu roku!

Letošní téma – regulace nemovitostí

[Zákon roku](#) však není jen o anketě. Každoročně také otevírá vybrané legislativní téma, s nímž chce širší veřejnost prostřednictvím diskusí, webinářů, online workshopů a dalších doprovodných akcí v průběhu roku blíže seznámit. Letošním tématem je regulace nemovitostí. „Po budoucnosti regulace, digitální regulaci a environmentální regulaci chceme letos veřejnosti přiblížit a diskutovat regulaci nemovitostí, která je pro dobré fungování společnosti potřeba,“ říká Tomáš Babáček.

Tomáš Babáček
tbabacek@deloittece.com

Příspěvky na ochranu práv duševního vlastnictví pro malé a střední podniky

Evropská unie v letošním roce umožňuje malým a středním podnikům získat příspěvek na ochranu práv duševního vlastnictví. V grantovém programu MSP Ideas Powered for Business rozdělí až 16 milionů eur. Nastala správná příležitost pro přihlášení ochranné známky?

Nejen velké korporace by si měly chránit své produkty (výrobky a služby) ochrannými známkami. Rovněž i malé nebo střední podniky stále častěji zvažují využít možnosti ochrany, které produktům poskytují ochranné známky. A to zejména v případech, kdy je určité označení pro jejich produkty příznačné. Mohou tak svým produktům pomoci s upevněním pozice na trhu, zamezit konkurenci v užívání podobných označení a třeba si i vytvořit prostor pro plánovanou mezinárodní expanzi.

EU nabízí grantový program na podporu duševního vlastnictví

Evropská unie si tento trend uvědomuje a pro rok 2022 přichází ve spolupráci s Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) s grantovým programem MSP Ideas Powered for Business, v rámci kterého se chystá rozdělít celkem 16 mil. eur mezi malé a střední podniky na podporu ochrany duševního vlastnictví.

Žadatelům může být vystaven poukaz až do výše 1500 eur pro oblast ochranných známek a průmyslových vzorů a 750 eur pro oblast patentové ochrany. O poukazy je možné žádat od 10. ledna 2022 až do 16. prosince 2022. EUIPO nicméně předem avizuje, že přihlášky budou přijímány pouze do výše alokovaného rozpočtu a budou vyřizovány v pořadí podle data přijetí.

Na co lze poukaz konkrétně využít? Malé a střední podniky zaměstnávající méně než 250 zaměstnanců, jejichž obrat nepřesahuje 50 mil. eur, mohou s jeho pomocí například uhradit část nákladů za podání přihlášek ochranných známek, průmyslových vzorů nebo patentů. V případě zájmu o rozšíření stávající ochrany do dalších zemí lze příspěvek využít například pro získání mezinárodní ochrany v rámci úřadu WIPO. Vedle toho mohou být využity i služby auditu práv duševního vlastnictví (IP Scan), kterou v ČR zajišťuje Úřad průmyslového vlastnictví. To vše až do výše poukazu vystaveného EUIPO.

Příležitost, jak ušetřit

My v Deloitte Legal v této iniciativě Evropské unie spatřujeme především vhodnou příležitost pro ušetření části nákladů připadajících na poplatky za podání přihlášek ochranných známek. Věříme, že celá řada společností v současné době zvažuje podání přihlášky ochranné známky nebo tak hodlá učinit v blízké budoucnosti. Může jít například i o možnost získání ochrany pro označení připravovaného produktu či celé nové produktové řady. Program Evropské unie v případě vhodného načasování nabízí možnost ušetření části nákladů.

Petr Mik
pemik@deloittece.com

Vytěšňovacích sporů o přiměřené protiplnění ubývá, průměrná délka řízení je 10 let

Soudních spory o dorovnání přiměřeného protiplnění v návaznosti na provedené vytěšnění menšinových akcionářů (tzv. squeeze-out) mají z procesního a věcného hlediska značně typizovanou strukturu. Z toho důvodu jsou vděčným objektem i pro neprávní analytiku. Jak dlouho takové vytěšňovací spory obvykle trvají? A kolik sporů bylo v minulosti v Česku zahájeno? V našem článku jsme shrnuli ty nejzajímavější statistické údaje.

Obvyklá délka vytěšňovacích sporů

Nejstarší spisová značka na úrovni krajského soudu (kde spory začínají) je více než dvacet let stará a datuje se k 31. prosinci 2001 (Českomoravský cement). Nejmladší je pak z r. 2019. Průměrná délka řízení u krajských soudů je 10 let. U vyšších soudů trvá řízení zpravidla pouze jeden rok. Při zkoumání sporů z perspektivy předmětných společností napříč všemi „jejich“ spisovými značkami lze říci, že průměrná délka dosavadního řízení je cca 11 let.

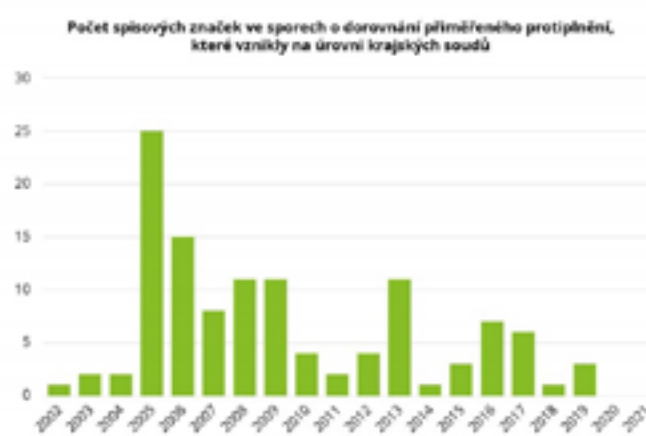
Spisová značka je identifikátorem pro daný spor na určitém soudu. Pokud v rámci sporu dojde k odvolání, vzniká ve stejné věci spisová značka nová.

Nejkratší průměrná délka squeeze-outového soudního řízení je evidována u Krajského soudu v Ostravě (7 let) s průměrným počtem událostí 23. U jiných krajských soudů jsou hodnoty i dvojnásobné.

Aktivita soudů ve vytěšňovacích sporech

Průměrný počet soudních rozhodnutí na jednu společnost jsou téměř tři rozhodnutí za dosavadní dobu trvání sporu. Na úrovni krajských soudů evidujeme nejvíce rozhodnutí v Praze (41; v Praze je k dohledání i nejvíce spisových značek), dále pak u soudů v Ostravě (29) a Brně (25). Naopak nejméně rozhodnutí učinily soudy v Hradci Králové a Ústí nad Labem. K dispozici je dále 64 rozhodnutí vrchních soudů, 45 rozhodnutí Nejvyššího soudu a 3 rozhodnutí Ústavního soudu.

Polovina všech sporů vznikla v letech 2005 až 2008, naopak v období let 2018 až 2021 bylo zahájeno sporů nejméně (viz klesající tendence na grafu níže). Většina rozhodnutí pochází z let 2016 až 2020. Průměrný počet let od zahájení sporu do prvního soudního rozhodnutí evidujeme ve výši 7 let, maxima okolo 15 let.

Statistické ukazatele, které jsou základem uvedených zjištění, vycházejí ze vzorku více než 380 soudních spisových značek a 250 soudních rozhodnutí. Spisové značky jsou vedeny v rámci sporů o protiplnění za akcie více než 90 společností. Týkají se jak ukončených, tak probíhajících sporů. Uvedená data pak pochází z informačního

Radovan Fišer
rfiser@deloittece.com

Zásadní revize legislativy ochrany lesů a půdy dostává konkrétní obrysy

Konec roku 2021 přinesl pro oblast lesnictví a zemědělství několik novinek, které budou patřit mezi hlavní témata i v měsících následujících. Především se jedná o návrh nařízení Evropské komise, který má ambici začlenit podmínky udržitelnosti do uvádění dřeva a vybraných zemědělských komodit na trh EU. Do rámce nových komplexních řešení v oblasti ochrany životního prostředí zapadá i přijetí nové Strategie EU pro půdu do roku 2030, která zohledňuje potenciál a zásadní přínosy půdy. V návaznosti na diskusi ohledně offsetových projektů pak přináší zajímavý pohled na nákladovou efektivitu pohlcování uhlíku v lesích pracovní dokument OECD s názvem *A global analysis of the cost-efficiency of forest carbon sequestration*.

Revoluce v uvádění dřeva a vybraných zemědělských komodit na trh EU

Evropská komise dne 17. listopadu 2021 vydala [návrh nařízení o dodávání na trh EU a exportu z EU vybraných komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů](#). Cílem tohoto návrhu nařízení je snížit příspěvek EU k celosvětovému odlesňování a znehodnocování lesů. Nařízení má nastavit podmínky udržitelnosti pro uvádění dřeva a vybraných zemědělských komodit, jejichž produkce má největší vliv na odlesňování a znehodnocování lesů, na evropský trh. Mezi zmíněné komodity byl zařazen skot, kakao, káva, palmový olej, sója a dřevo a rovněž produkty z těchto komodit. Návrh tak zásadně mění přístup a pravidla pro uvádění dřeva na trh, jelikož dosavadní podmínky spočívající v legálnosti těžby lesa se rozšířily o požadavky na udržitelné využívání lesních zdrojů, navíc pro dřevo by měl platit stejný režim, jako pro ostatní rizikové komodity a produkty.

Vybrané komodity a produkty, které jsou uváděny nebo dodávány na trh EU, musí splňovat tři základní požadavky: nejsou spojeny s odlesňováním, byly získány v souladu s relevantními právními předpisy země produkce a jsou pokryty systémem náležité péče. Vybrané komodity a produkty nesmí pocházet z produkce na půdě, která byla odlesněna po 31. prosinci 2020. Pro samotné dřevo je stanovena podmínka, že nesmí pocházet z těžby, která způsobila po 31. prosinci 2020 znehodnocení lesů. S ohledem na právo mezinárodního obchodu a právo Světové obchodní organizace se tyto povinnosti budou vztahovat rovněž na export zmíněných komodit a produktů z EU.

Základním stavebním kamenem regulace je systém náležité péče, který musí provést ve vztahu k daným komoditám a produktům každý hospodářský subjekt před jejich uvedením na evropský trh nebo exportem mimo EU, a rovněž obchodník před jejich dodáním na trh EU. Velké hospodářské subjekty mají mít povinnost zajistit si i nezávislý audit systému náležité péče. Dřevěné výrobky s licencí FLEGT mají splňovat automaticky pouze jeden z požadavků: že byly vyrobeny v souladu s právní úpravou příslušné země produkce.

Evropská komise tímto legislativním návrhem navazuje na dřívější snahu omezit příspěvek EU k odlesňování a znehodnocování lesů ve světě, a vychází především ze zkušeností s prováděním nařízení EUTR a FLEGT. Rozšíření systému o prvky udržitelnosti a okruh komodit je zásadní změnou, o jejímž úspěchu rozhodne stanovení detailních pravidel a míra vymahatelnosti systému náležité péče v jednotlivých členských státech.

Jak využít potenciál půdy naplno?

Dalším významným pilířem v rámci strategického přístupu k ochraně přírody a krajiny na úrovni Evropské unie je [Strategie EU pro půdu do roku 2030: Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima](#) (COM (2021) 699 final), která byla představena Evropskou komisí 17. listopadu 2021.

Dlouho očekávané přijetí této strategie je uznáním významu půdy, která je domovem pro více než 25 % veškeré biodiverzity, slouží jako filtr pitné vody pro téměř 10 miliard lidí a je největší suchozemskou zásobárnou uhlíku. Půda je rovněž důležitá pro splnění dlouhodobých hospodářských cílů, základem pro potravinové řetězce, je zdrojem potravy, biomasy, vláken a surovin. Strategie představuje novou vizi, která reaguje na současný stav, kdy přes nesporný význam půd jich 60 až 70 % v EU není zdravých a podléhá degradaci, neudržitelnému využívání a záborům.

Hlavním cílem strategie je do roku 2050 výše zmíněný stav zvrátit a zajistit, aby byly všechny půdní ekosystémy EU ve zdravém stavu, včetně dosažení nulového čistého záboru půdy. Bude tak plně využito potenciál půd, což bude mít pozitivní vliv na dosažení klimatické neutrality, odolnost vůči změně klimatu, rozvoj biohospodářství a ochranu biodiverzity. Těchto výsledků má být dosaženo prostřednictvím stanovení střednědobých cílů do roku 2030 z jiných souvisejících oblastí, mezi které patří boj proti desertifikaci, obnova degradovaných významných ekosystémů a snížení ztráty živin či používání pesticidů.

Prostřednictvím této Strategie EU se tak ochráně půdy dostává náležitá pozornost a může sloužit jako odrazový můstek pro vytvoření efektivní a komplexní správy ochrany půdy na vnitrostátní, evropské a potenciálně na celosvětové úrovni.

Ochrana lesů jako efektivní způsob pro zachycování uhlíku

Schopnost lesů zachycovat uhlík se dostala do popředí zájmů v návaznosti na stanovení globálních cílů ke snížení emisí stanovené Rámcovou úmluvou o změně klimatu a Pařížskou úmluvou. Jelikož se jedná o přirozenou schopnost lesů, je v tomto ohledu často diskutován potenciál nákladové efektivity takového způsobu odstraňování uhlíku. Základní aspekty nákladové efektivity a určení geografických lokalit pro efektivní ukládání uhlíku přináší pracovní dokument OECD s názvem [A global analysis of the cost-efficiency of forest carbon sequestration](#).

Ze závěrů vyplývá, že ochrana lesů je z pohledu nákladů nejefektivnější cestou, která zahrnuje i vedlejší přínosy v podobě environmentálních a sociálních aspektů. Z tohoto hlediska se rovněž obnova lesů ukázala jako efektivnější oproti zalesňování, jelikož se vyznačuje většími vedlejšími přínosy. Zmíněné zalesňování je oproti tomu nejméně efektivní lesnickým opatřením. Závěry poukázaly na velké rozdíly v nákladové efektivitě při zohlednění vedlejších environmentálních a sociálních přínosů, a je tedy nutné chápat funkce lesů komplexně. Z geografického pohledu je zajímavé, že mezi nejvíce nákladově efektivní patří nejen oblasti tropických lesů, ale i země východní Evropy, Irsko nebo Spojené království.

Vojtěch Bašný

vbasny@deloittece.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz
[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.